Hierbij namens het CDA een vraag voor het eerstvolgende over-en-weer.

- In het Duivens Nieuwsblad van 7 september lezen we dat mogelijk na de herfstvakantie wordt gestart met de Vrijeschool de Liemers in een boerderij net buiten de bebouwde kom. Past deze ontwikkeling binnen het geldende bestemmingsplan en andere wet- en regelgeving zoals bereikbaarheid en verkeersveiligheid?

Met vriendelijke groet,
Hans Stam

Vooraf een stukje achtergrondinformatie (Wet- en regelgeving op onderwijsniveau)
De Vrijeschool de Liemers is een initiatief dat in 2020 is ontstaan onder een groep Duivense ouders die het vrijeschool concept graag naar de Liemers willen brengen.

Vrije scholen kenmerken zich door een focus op de ontwikkeling van het kind, extra vakken, andere toetsing, vrijheid voor de leraren om de lessen vorm te geven en aandacht voor fysieke en emotionele vaardigheden. Vrije scholen voldoen uiteraard wel aan de minimale eisen en kerndoelen gesteld door de overheid, en kinderen worden voldoende voorbereid op het vervolgonderwijs.

De initiatiefnemers van Vrijeschool de Liemers willen graag op kort termijn kleinschalig van start gaan en zijn op dit moment op zoek naar een passende locatie waar een klein groepje leerlingen (maximaal 10) onderwijs kunnen volgen volgens de Vrijeschool de Liemers-visie.

Wat betekent dit initiatief voor de gemeente?
Voor de gemeente Duiven heeft de start van de Vrijeschool de Liemers in het kader van Onderwijs en Onderwijshuisvesting in principe geen gevolgen.

Op basis van de Leerplichtwet van 1969 is een vrije school wel officieel een ‘school’ te noemen. Echter, om een door het rijk bekostigde (en door de gemeente gefaciliteerde) school te kunnen stichten dient een nieuwe school een minimaal aantal leerlingen en aanmeldingen te hebben om aan de stichtingsnorm (voor Duiven geldt 200 leerlingen) te kunnen voldoen.

Vrijeschool de Liemers kan niet aan deze stichtingsnorm voldoen en daarmee niet rekenen op bekostiging van de Rijksoverheid. De school mag wel als zogeheten B3-school van start gaan en onderwijs geven, maar het onderwijs zal moeten worden bekostigd door de ouders. Voor een B3-school heeft de gemeente dus niet de plicht om te voorzien in de huisvesting van de school, waardoor de Vrijeschool de Liemers moet voorzien in een locatie op eigen kosten.

Wat betekent dit voor een mogelijke locatie voor de B3-school
De initiatiefnemers van Vrijeschool de Liemers geven aan nog geen concrete locatie voor ogen te hebben. Wel geven ze aan zich vooral te focussen op een locatie in het buitengebied omdat dit aansluit bij de visie van Vrijeschool De Liemers. Er is nog geen duidelijkheid omtrent de vormgeving van de benodigde ruimte en de initiatiefnemers oriënteren zich nog op verschillende opties zoals bijvoorbeeld een schuur, bijgebouw of yurt etc. Er is dus nog geen locatie bekend.

Om een vrije school in het buitengebied mogelijk te maken is altijd een afwijking van het bestemmingsplan nodig. Wanneer er in de toekomst het leerlingenaantal groeit tot boven de 10 is ook een vergunning voor brandveilig gebruik nodig. Bij een leerlingenaantal tot 10 kinderen zal de impact op en naar de openbare ruimte en de directe omgeving minimaal zijn.

Mocht het leerlingenaantal toenemen dan gaan er meer zaken meespelen. Ook dan wordt gekeken of het gebruik nog in overeenstemming is met het bestemmingsplan[1], maar zal naast de kwaliteitseisen en de eisen op gebied van brandveiligheid ook gekeken moeten worden naar de bereikbaarheid, aantal parkeerplaatsen etc. Vooralsnog is dit nog niet van toepassing en is hierover ook nog niets te zeggen zolang de initiatiefnemers nog geen concrete locatie hebben gevonden.

NB
Vrijeschool de Liemers heeft de wens om in het schooljaar 2024-2025 wel bekostigd te worden door het Rijk, maar zoals eerder aangegeven moet de school daar minstens 200 aangemelde leerlingen voor hebben en moeten prognoses laten blijken dat er vanaf het startmoment en de daaropvolgende vijftien jaar er genoeg leerlingen op de school komen. Als er eenmaal genoeg leerlingen zijn aangemeld op deze school dan heeft de gemeente op basis van de Wet op het Primair Onderwijs een plicht om deze leerlingen te huisvesten, en dient de school aan meer eisen vanuit de Onderwijsinspectie te voldoen. De lobby voor aanmeldingen verloopt vooralsnog moeizaam wat de toekomst voor dit initiatief onzeker maakt.

---

[1] *Bestemmingplanbepalingen (in hoofdlijnen)*
Voor het buitengebied van de gemeente Duiven gelden de bestemmingsplannen “Buitengebied 2013” en “Reparatieplan Buitengebied 2013”. Een groot deel van de percelen heeft de bestemming ‘Agrarisch’, en het is mogelijk om op het terrein van agrarische bedrijven een nevenfunctie uit te voeren. Een agrarisch bedrijf mag voor deze nevenfunctie 25% van de bedrijfsgebouwen, tot een maximum van 350m^2, gebruiken. Echter, een onderwijsfunctie behoort in het bestemmingsplan niet tot de mogelijke vormen van nevenactiviteit en is dus niet toegestaan, met name omdat aan schoolgebouwen andere bouwkundige eisen worden gesteld.

Een andere veel voorkomende functie in het buitengebied is de bestemming ‘Wonen-1’. Binnen deze bestemming is het enkel toegestaan om te wonen en eventueel een beroep of bedrijf aan huis uit te oefenen. Daarnaast kan met een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bestemmingsplan voor het toestaan van een nevenfunctie. De toegestane nevenfuncties komen overeen met die binnen de bestemming ‘Agrarisch’, en dus ook hier is een onderwijsfunctie niet toegestaan.